

SAVIVALDYBIŲ KOMPETENCIJŲ DIDINIMAS TEIKIANT PASLAUGAS TREČIŲJŲ ŠALIŲ PILIEČIAMS

Dėl įvairių aplinkybių didėjant į Lietuvą atvykstančių užsieniečių skaičiui, atsiranda poreikis tobulinti nepakankamai koordinuotos ir *ad hoc* principu vykdomos integracijos politikos įgyvendinimo procesus; užtikrinti, kad TŠP paslaugas teikiančios (ir jas koordinuojančios) institucijos turėtų visus resursus, žinias ir kompetencijas, o taip pat būtų suinteresuotos sėkmingos politikos rezultatais vietos (savivaldybių) lygmenyje ten, kur ir vyksta (turi vykti) integracijos ir įtraukties procesai. Sklandžiam integracijos proceso įgyvendinimui reikalingas: (i) kompleksiškas situacijos suvokimas, (ii) valstybinių ir savivaldybių institucijų bei kitų organizacijų bendradarbiavimas, (iii) suinteresuotumas vykdyti integracijos politiką ir priemones bendradarbiaujant su tiksline grupe ir įtraukiant TŠP į politikos kūrimą bei įgyvendinimą, (iv) siekis užtikrinti TŠP teikiamų paslaugų tikslingumą, tęstinumą ir kokybę, (v) strateginis tikslas įgalinti TŠP tapti lygiaverčiais integracijos proceso dalyviais, atsakingais ne tik už paslaugų naudojimą, bet ir už integracijos iniciatyvų kūrimą. Sėkminga integracija galima tik glaudžiai bendradarbiaujant visoms suinteresuotosioms pusėms – integracijos paslaugas planuojančioms ir jas teikiančioms ar jas potencialiai galinčioms teikti savivaldos institucijoms, NVO, (socialiniams) verslams, taip pat šių paslaugų gavėjams: migrantų organizacijoms ir vietos bendruomenėms. Tokiems integracijos principams įgyvendinti bei jų sėkmei užtikrinti būtinas metodiškas ir koordinuotas visų suinteresuotųjų šalių įtraukimas į nuoseklų strateginio požiūrio (dokumentų ir veiksmų planų) kūrimo procesą.

„Savivaldybių kompetencijų didinimas teikiant paslaugas trečiųjų šalių piliečiams“ projekto (toliau – Projektas) **tikslas** – stiprinti integracijos paslaugų trečiųjų šalių piliečiams teikimą Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių miestų, Jonavos bei Akmenės rajonų savivaldybėse.

Projekto tikslui įgyvendinti iškelti šie **uždaviniai**:

1. Įvertinti TŠP poreikius savivaldybėse ir savivaldybių turimas kompetencijas, kitus resursus integracijos paslaugų srityje; parengti integracijos paslaugų kūrimo ir įgyvendinimo rekomendacijų paketus kiekvienai dalyvaujančiai savivaldybės administracijai;
2. Konsultuoti projekto dalyvius dėl integracijos paslaugų teikimo ir strateginių planavimo dokumentų rengimo, kurie pilna ar daline apimtimi numatys vietos lygmens TŠP integracijos kryptis, tikslus, uždavinius, priemones ir kitus veiksmus;
3. Vykdyti TŠP integracijos paslaugų teikimo stebėseną;
4. Apmokyti tikslinės grupės atstovus dirbti su TŠP;
5. Užtikrinti projekto dalyvių bendradarbiavimą su užsienio specialistais.

Atsižvelgiant į uždavinius, **projekte numatomos penkios veiklos**:

- 1.1. TŠP situacijos savivaldybėse analizė ir integracijos paslaugų tyrimas, išvadų ir rekomendacijų parengimas;

2.1. Projekto dalyvių konsultavimas dėl paslaugų paketų kūrimo ir strateginio dokumento rengimo bei įgyvendinimo;

3.1. Integracijos paslaugų teikimo ir rekomendacijų įgyvendinimo savivaldybėse stebėseną ir vertinimas;

4.1. Mokymų programos parengimas ir mokymų įgyvendinimas;

5.1. Užsienio ekspertų bendradarbiavimo ir patirties dalinimosi savivaldybėse organizavimas.

Veiklų įgyvendinimo metu pasiekti rezultatai (nurodyti skliausteliuose) leis:

- Užtikrinti detalią TŠP situacijos analizę, integracijos paslaugų poreikį savivaldybėse, turimus resursus teikti integracijos paslaugas (tyrimo ataskaitos);
- Pateikti dalyvaujamoju principu apsvaistytas rekomendacijas integracijos paslaugų paketams sukurti ir jiems įgyvendinti (rekomendacijos);
- Užtikrinti visapusišką ir kompetentingą projekto dalyvių konsultavimą įgyvendinant rekomendacijas ir jas perkeltiant į strateginį dokumentą (projekto dalyvių konsultacijos, strateginis dokumentas (baigtinis jo projektas));
- Užtikrinti operatyvų grįžtamąjį ryšį pradėjus įgyvendinti rekomendacijas (integracijos paslaugų teikimo stebėseną, tarpinę ir baigiamąją vertinimo ataskaitos);
- Prisidėti prie projekto dalyvių kompetencijų didinimo integracijos paslaugų srityje, pasitelkiant ne vien įprastus metodus (mokymai), bet ir inovatyvius praktinio apmokymo metodus (patyriminiai mokymai) ir tarptautinės patirties perdavimą (užsienio ekspertų konsultacijos, paskaitos, mentorystė projekto dalyviams vizitų metu).

Projekto dalyviai: 6 savivaldybių administracijų ir jų administravimo subjektų darbuotojai; viešąsias paslaugas teikiančių juridinių asmenų darbuotojai ir (arba) viešąsias paslaugas teikiantys fiziniai asmenys bei kitų įstaigų ir organizacijų, teikiančių socialines, sveikatos apsaugos, švietimo ir panašias paslaugas darbuotojai (toliau – projekto dalyviai).

Tarpiniai naudos gavėjai – šios paraiškos 3.2 papunkčio lentelės 2–7 eilutėse nurodytos savivaldybių administracijos (toliau – savivaldybių administracijos), kurioms bus teikiamos konsultacijos, stiprinami jų atstovų, darbuotojų gebėjimai ir kompetencijos rengiant vietos ar regiono lygio strateginio planavimo dokumentus, kurie visa arba daline apimtimi bus skirti TŠP integracijai, ir juos įgyvendinant.

Galutiniai naudos gavėjai – TŠP, kuriems projekto dėka bus teikiamos tinkamai subalansuotos, kompleksinės, ir sėkmingą jų integraciją orientuotos paslaugos atitinkamose savivaldybėse. Projekte atsižvelgiama į visas integracijos procesu suinteresuotąsias šalis – projekto dalyvius, o taip pat potencialiai integracijos ir integracijai aktualias socialines, sveikatos apsaugos, švietimo ir panašias paslaugas galinčius teikti juridinius ir fizinius asmenis, savivaldybėse gyvenančius TŠP, bendruomenių atstovus (toliau – suinteresuotosios šalys).

Projekto nauda – taikant aukščiau aptartas priemones ir metodus bus siekiama sukurti efektyvius integracijos mechanizmus vietos lygmenyje, mobilizuoti esamus ir potencialius resursus, įtraukti visas suinteresuotas grupes į proceso kūrimą bei įgyvendinimą. Tikimasi, kad projekto rezultatai pasitarnaus kitoms savivaldybėms, siekiančioms tobulinti TŠP integracijos politikos kūrimo bei įgyvendinimo procesus.